

Gratia

Gratia nisi gratis est, non est gratia
«Om nåden inte är gratis, är det ingen nåd»
Augustinus

Kyrkoblاد – Evangelisk–lutherska bekännelsekyrkan
Kirkeblad – Den Evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Nr 3 - 2016 årgang 20

GRATIA

Utgis av:

Den Evangelisk Lutherske
Bekjennelseskirke/
Evangelisk- lutherska
bekännelsekyrkan

Redaksjonssekretær:
Gunnar Hjorthaug
gunnar.hjorthaug@icloud.com

Kirkestyret:

Asbjørn Hjorthaug, formann/ordf.
Jan-Erik Andersson, kasserer/kassör
Tlf: 0431/430165,
Åke Malander, v.form.
Nils Svensson
Kjell Rydh, v.sekr.
Kirkestyrets adr: Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad. Tlf/fax: 69 92 11 32

Kyrkans sv. bankgironr 5633-5136
Kirkens no.bankkontonr. 1135.10.53102

Menigheter/Församlingar:

S:t Matteus ev luth förs., Uppsala
Kh Åke Malander, Åkerlänna 40
SE-743 71Björklinge,
Tlf 018-356235 ake.malander@telia.com

S:t Johannes ev luth förs., Yxenhult
Församl. ordförande: Nils Svensson
Yxenhult 7510 280 40 Skånes-Fagerhult
Tlf 070-5559483
nils.josef.svensson@gmail.com

S:t Andreas ev.luth förs., Skellefteå
Kh Åke Malander,
ake.malander@telia.com

Den lutherske menighet, Knapstad
Mprest Asbjørn Hjorthaug Rugdeveien 3
N-1823 Knapstad

Presteklær og symbolikk

I vår kirke og i andre kirker bruker prestene liturgisk drakt. Presteskjorte med rundsnipp, en kappe og skiftende bånd. Bergenspresten, Jan Bygstad fortalte litt om dette i DELK sitt blad Underveis i 2015 som vi har «sakset» litt ifra.

Presteklær er ikke påbudt i Bibelen, men de har vært fast brukt og har vært ved gudstjenesten i de fleste kirkesamfunn i lang tid. De hører med til symbolspråket i Kirken og er en viktig side ved gudstjenestens pedagogikk.

Prestedrakten heter alba med stola. Selve kappen (albaen), skal minne oss om ordene i Åpenbaringen 7 om den store hvite flokk. Det å høre Herren til er å komme in i denne flokken. Å være ikledd den rettferdighet som Kristus vant oss og som vi fikk i dåpen. Dermed symboliserer den det samme som dåpskjølen som vi kler dåpsbarna i.

Den andre delen av drakten er stolaen, som symboliserer åket. I Matteusevangeliet kap 11 sier Jesus ”Ta mitt åk på dere og lær av meg”. Det å gå under åket sammen med Jesus hører med til alle kristnes kall.

Repet er den tredje delen av drakten, og kalles singulum. Det minner oss om Jesu ord om å spenne beltet om livet og holde lampene tent (Luk 12:35). På sammen måte skulle Israelfolket innta påskemåltidet i Egypt med beltet på, slik at de var klare for oppbrudd. Det handler om å våke og være rede. Dermed kan vi si at prestedrakten illustrerer saker som gjelder for alle kristne, og at den ikke handler primært om hva som kjennetegner presten til forskjell fra andre.

Slik se hører prestedrakten med til symbolspråket som både kirkerom og kirkekunst taler med: Det tales ikke bare i ord, men også gjennom det øynene tar inn. Samtidig er den også en embetsdrakt som viser at presten er kalt til en spesiell tjeneste, som vi har for at folk skal komme til tro på Jesus (Confessio Augustana, artikkel 5).

Gunnar A. Hjorthaug

Tankar kring en bibelvers

Den som läser och jämför olika översättningar finner att vissa bibelställen har en längre text i vissa översättningar och en kortare i andra, det kan ibland skilja på en hel vers. Varför är det så, och hur har det blivit så? Och vad innebär detta för oss kristna och för vår tro?

Låt oss ta det från början. Alla Bibelns böcker (Vi kan i den här artikeln begränsa oss till NT) är ju skrivna för hand, sannolikt på papyrus, ett material som är skörare och bräckligare än papper. Alla original är därför naturligtvis sedan länge borta. Det vi har är avskrifter, ja avskrifter av avskrifter. Allt mångfaldigande skedde genom mödosamt avskrivande, ofta på diktamen. Det säger sig självt att det därvid är oundvikligt att det uppstår en del felaktigheter – liksom det förekommer tryckfel i våra tryckta böcker och tidningar. Detta var inget speciellt för NT, detsamma gäller för alla antika skrifter. Samtidigt bör det erinras om att ingen annan antik skrift är tillnärmelsevis så väl bevarad som NT. De flesta av klassikerna är bevarade i några få och sena handskrifter. Till NT däremot finns det inte bara väldigt många utan även förhållandevis tidiga handskrifter. Det blir då bibelforskningens uppgift att rannsaka och studera detta stora material för att försöka komma fram till den ursprungliga ordalydelsen. Detta arbete kallas textkritik, och det innebär *inte* bibelkritik.

Nu ska vi göra lite enkla reflektioner och försöka sätta oss in i situationen runt textkopierandet. Det är något allmänmänskligt över hela verksamheten; det är vanliga människor som du och jag, de blir så småningom trötta och det blir då lätt att göra ett misstag. Ibland är skrivaren väl bekant med den aktuella texten, ibland är det första gången han hör den. Arbetsbelysningen är en oljelampas sken. Så ungefär ser det ut när vi tittar in i den antika skrifvarverkstaden där Guds Ord förs vidare till oss.

Vi kan exemplifiera med det stycke ur Joh 5 som vi läste för några veckor sedan, på 14 e Tref. Låt oss vrida och vända på den texten och på hur det var där kring Betesda damm vid Fårporten i Jerusalem. Vi läser: *”...Den har fem pelargångar. I dem låg en mängd blinda, halta och förtvinnade [som väntade på att vattnet skulle komma i rörelse. Ty en Herrens ängel steg tid efter annan ner i dammen och rörde upp vattnet. Den som först steg ner, sedan vattnet hade kommit i rörelse, han blev frisk, vilken sjukdom*

han än led av]. Där var en man som hade varit sjuk i 38 år...”

Orden inom klammer, vers 4, saknas i de äldsta och bästa handskrifterna. Hur ska vi förklara detta? Vi börjar från ett ovanligt håll och frågar: Hade vattnet i dammen av och till en helbrägdagörande verkan eller var det hela bara en folklig föreställning?

Föreställningen fanns onekligen där och torde ha varit väl känd. Jesu underbara helande av den sjuke blev naturligtvis också väl känt och omtalat. Säkerligen spreds berättelsen i olika versioner bland gemene man och ibland med legendariska inslag. När Johannes skrev sitt evangelium, och därmed om händelsen vid Betesda, så är det mer än 50 år efteråt, och det finns inte många ögonvittnen kvar, men minnet lever nog kvar i en brokig samling berättelser. Vi behöver få en korrekt version av det hela. Och se, här hos Johannes får vi nu Guds eget ord om Betesda och om vad Jesus sa och gjorde. Men vi är som sagt hänvisade till avskrifter, och de som har gjort dessa levde ytterligare långt senare, då Fårporten och Betesda och hela Jerusalem är borta, lagt i ruiner av romarna. Därmed ställs vi inför den avgörande frågan: Skrev Johannes själv den längre eller den kortare versionen? Eller med andra ord: Är de ord jag satt inom klammer, vers 4, Guds Ord eller är de människoord som av misstag kommit in där de inte hör hemma? Själv tror jag det senare. Det kan möjligen ha gått till så att någon har lagt till en förklaring, en upplysning varför så många sjuka var samlade vid Betesdadammen, och senare har man missförstått detta och trott att det hörde till själva evangelietexten. Jag säger inte att det var så, jag bara antyder en möjlighet.

Det finns ett antal på liknande sätt omtvistade bibelställen. När vi står inför dessa påminns vi om att vi inte får dra ifrån något från Guds Ord, men att vi inte heller får lägga till något till Guds Ord. Nu är det dock så att även om skillnaderna tycks var många och ibland stora, så finns det inte ett enda fall där dessa olikheter på något avgörande sätt skulle påverka det bibliska budskapet, den kristna trons innehåll. Trosbekännelsen har inte behövt skrivas om till följd av nyupptäckta handskrifter! Ingen kristen behöver känna sig oroad och bekymrad över att det finns ett antal små frågetecken runt bibeltexten. Ordet ligger fast, väl omvittnat. Tron vilar på solid grund, Guds Ord som är levande och kraftladdat – till salighet för var och en som tror.

Åke Malander

Kvinnliga präster och homosexualitet

Som varje uppmärksam kristen noterat, blir frågan om homosexualitet allt mer brännande även inom kyrkosamfunden. Svenska kyrkan och de liberala frikyrkorna som Eumenia (f.d. Svenska Missionsförbundet, Baptisterna och Metodisterna) har redan fallit för tidsandans tryck och bejaktar det homosexuella samlivet som en Guds gåva. På sistone har även Pingstkyrkan börjat sväva på målet.

Ibland tar förespråkarna för acceptans av homosexualitet i diskussionen upp det bibliska förbudet för kvinnor att inneha ledarskap i församlingarna (se 1 Kor. 14:33-38 och 1 Tim. 2:12-14), och menar att eftersom församlingarna inte längre följer de apostoliska förbuden på detta område, så har den strikta bibeltron redan spelat ut sin roll. Resonemanget blir alltså i verkligheten: Eftersom församlingarna inte följer Bibelns ord på ett område så går det inte att upprätthålla den bibliska ordningen på ett annat heller. Hur förvänt detta argument än är – slutsatsen borde ju istället bli att omvända sig från den första synden och följa Guds ord på alla områden – så ligger det ändå en viss sorts sanning i det. De två frågorna, kvinnliga präster och homosexualitet, hör mycket nära samman. Det går inte att i längden acceptera endast det ena, men inte det andra. Accepterandet av kvinnliga präster är endast en mellanstation på väg mot accepterandet av homosexualitet.

En som uppmärksammat detta samband är prof. John Pless, som i antologin *Women Pastors? The Ordination of Women in Biblical Lutheran Perspective* (Concordia Publishing House 2009) skrivit en mycket klagörande artikel, ”The Ordination of Women and Ecclesial Endorsement of Homosexuality: Are They Related?”, där han i tio teser visar hur nära relaterade dessa frågor är. Av utrymmesskäl presenteras här endast själva teserna.

För exemplifiering och utläggning hänvisas till artikeln.

- 1) Argumenterandet för kvinnliga präster och för prästvigning av homosexuella pastorer och välsignandet av samkönade förhållanden förs fram i kyrkorna som en social rättvisefråga.
- 2) Kyrkligt accepterande av kvinnors prästvigning, av homosexuellas prästvigning och välsignandet av samkönade förhållanden har genomdrivits av starka frigörelserörelser i samhället snarare än genom biblisk förståelse.
- 3) I såväl frågan om kvinnlig prästvigning som prästvigningen av homosexuella har man anfört Gal. 3:28 på ett sådant sätt att frälsningen skilts från skapelsen.
- 4) Motståndare till kvinnors prästvigning och de som motsätter sig att homosexualitet skall accepteras som likvärdigt med heterosexualitet, klassas som fundamentalister och legalister.
- 5) När man framställer argumentation för kvinnors prästvigning och för homosexuellas prästvigning och för välsignandet av homosexuella förhållanden säger man att sådana bibeltexter, som tidigare ansetts klara, är oklara eller så avfärdas de som beroende av kulturen eller påstås de vara tidsbundna.
- 6) Prästvignandet av kvinnor och homosexuella ses som en nödvändig sak för evangeliet och missionen.
- 7) Argumenterandet för både kvinnors prästvigning, homosexuellas prästvigning och välsignandet av homosexuella förhållanden, grundas ofta på ”känslsamhetens etik” (Ingen får känna sig exkluderad eller kränkt, min anm.).
- 8) Kvinnors prästvigning och homosexuellas prästvigning pressas på kyrkan med hänvisning till enhet och inklusivitet, men i verkligheten förstör båda företeelserna den sanna ekumeniken.

9) Kvinnors prästvigning, homosexuellas prästvigning och kyrkligt erkännande av samkönade förhållanden framförs först som en kompromisslösning, eller som en möjlighet för lokala församlingar att införa, men i slutändan kräver de universell acceptans.

10) Det argumenteras att man genom att vägra kvinnor prästvigning och homosexuella tillträde till prästämbetet berövar kyrkan de särskilda andliga gåvor som dessa grupper har. Det hävdas också att dessa individer orättfärdigt förvägras möjligheten till andligt självförverkligande.

andra. Men för en kristen går det alltid att med Herrens hjälp göra det riktiga: Omvända sig och rätta sig efter Herrens vilja! Går det inte som samfund, därför att den onda surdegen redan tillåtits sprida sig för mycket, går det att som enskild kristen dra sig undan den falska kyrkan och söka sig till en kyrka, där Guds ord lärs rent och klart. Jesus säger:

”Den som har mina bud och håller fast vid dem är den som älskar mig” (Joh. 14:21).

Lars Borgström

Den riktiga kyrkan bevarar Herrens bud

Så långt prof. Pless. Jag anser att han har helt rätt. Tyvärr tror jag därför inte att de kyrkosamfund som redan accepterat eller är i färd med att acceptera kvinnliga pastorer/präster kan stå emot tidsandan i homosexfrågan heller. Liksom man böjde sig då kvinnorörelsen förde fram krav på kvinnliga präster/pastorer, böjer man sig också nu då tidsandan kräver acceptans av homosexuella relationer och ”äktenskap”. Det går inte att acceptera det ena och stå emot det

Att tro - det nya livet

Tron och det nya livet. Hur ser de ut och hur får vi det? Den moderna teologin utgår från att bibelns ord och omvärlden ska förändras, men vi människor ska inte förändras. Kristen tro utgår från något annat, att omvändelse, tro och kristenliv förverkligas. Och det genom Guds ord och nådens medel.

All väckelse vare sig den varit pietistisk, schartauansk och roseniansk eller eljest så har den handlat om att människan sådan hon är och sådan hon lever i denna världen, inte räcker till. Människan kan inte komma inför Guds dom och tro att det räcker med att vara som man levt och verkat i världen. Att avlägga den gamla människan och ikläda sig den nya, det är det avgörande och viktiga, som Guds ord lär oss.

”Dessa ord har blivit uppskrivna...”

Vi människor är märkligt och rikt begåvade. Vi kan prata, vi kan läsa, vi kan skriva. Vi är begåvade med ögon, öron, tunga och tankeförmåga till att lära oss att tala, forma ord och kommunicera. Och att kunna det, att kunna kommunicera, det är grundläggande för all mänsklig gemenskap. Ingen gemenskap uppstår om kommunikation saknas. Ord, orden, sammansättningarna, meningarna är avgörande för vår levnad överhuvudtaget. Det är med dem vi når andra och andra når oss. Det är med dem, vårt språk, vi står i såväl yttre som inre gemenskap.

Gemenskap människor emellan bygger på kommunikation. Men gemenskap med Gud, hur kommer den till stånd? Är den överhuvudtaget möjlig? Visar inte vår värld och vår levnad och hela existensen att Gud är långt borta, att han – om han finns och skapat världen – lämnat all kontakt med oss? Och - tilläger man - bibeln är bara ett vittnesbörd om vad människor då trodde.

Så sett skulle det vi ägnar oss åt bara vara fria fantasier och kyrkan och tron blott en förening för inbördes beundran.

Bibeln visar på något annat. Gud, säger aposteln, ”... är inte långt borta från någon enda av oss. Ty i honom är det vi lever, rör oss och är till” (Apg 17: 27-28)

Gud känner oss människor. Han känner oss utan och innan. Gud talar till oss, men inte på ett för oss otillgängligt språk, utan på ett språk och tal som vi kan förstå. Ja, med Guds kommunikation är det något alldeles speciellt. Människor säger ju i dag att man inte kan förstå Gud och hans tankar. Gud är så långt borta, bortom alla tankar, det är omöjligt att förstå honom. Han kan inte förstå oss och han meddelar sig inte med oss.

Men tar man fasta på bibelordet visar sig något helt annat. Gud känner oss allsammans. Guds insikt om oss är fundamental. Han känner oss var och en utan och innan. Och fastän vi människor inte i oss själva känner honom, känner han oss bättre än någon annan, ja bättre än oss själva. Det betyder att när han talar i sitt ord, bygger det på hans insikt och kunskap om oss. Det han säger är inte sagt i luften utan sagt utifrån hans insikt om oss var och en. Och därför, emedan hans insikt är sådan, är hans ord till oss just personliga ord, riktade till oss och avsedda just för oss.

Guds ord till oss genom profeter och apostlar är således ett personligt ord, avsett för just vår situation som människor. Ja, det är som ett personligt ord från den som verkligen känner oss.

Den som verkligen känner dig, den brukar du väl lyssna till, just därför att vederbörande har denna insikt. Hur mycket mer måste det då inte vara med Guds ord som bygger på hans verkliga kunskap om oss var och en.

I Psaltaren 139 läser vi dessa ord: *"HERRE, du utrannsakar mig och känner mig. Om jag sitter eller står, vet du det, du förstår mina tankar fjärran ifrån. Om jag går eller ligger, utforskar du det, med alla mina vägar är du förtrogen. Innan ett ord är på min tunga, vet du, HERRE, allt om det. Du omsluter mig på alla sidor och håller mig i din band. En sådan kunskap är mig alltför underbar, den är så hög att jag ej kan förstå den"*.

Sådan är Guds kunskap om oss. Och bibelns ord uppenbarar detta för oss. Ja den uppenbarar både vad insikt Gud har om oss och hur han är mot bakgrund av detta mot oss. Ja, Gud uppenbarar sina egna tankar för oss

I Jer 29:11 kan vi se de märkliga orden: *"Jag vet vilka tankar jag har för er, säger HERREN, nämligen fridens tankar och inte ofärdens, för att ge er en framtid och ett hopp"*.

Gud ord är alltså ett personligt ord till oss var och en. Så är det egentligen med allt Guds ord. Det är därför han har givit sitt ord till profeterna i GT och till apostlar och evangelister i NT. De skulle predika och förkunna det han sagt, inte som människo-åsikter eller personliga åsikter utan som ett ord från Gud till människor. Vi kan tänka på vad han säger till profeten Jeremia: *"Gå åstad vart jag än sänder dig och tala vad jag än bjuder dig --- Och Herren räckte ut sin hand och rörde vid min mun och Herren sade till mig: Se, jag lägger mina ord i din mun"*.

Och så som profeternas skrifter är givna, så är det också för evangelister och apostlar, det som de har skrivit. För detta som Johannes säger i slutet av sin evangelieskrift, det kan appliceras på allt som är skrivet i NT. Allt är nämligen skrivet med avsikt, inte något som apostlarna själva har valt, utan som är dem givet av Gud genom den Helige Ande. Guds avsikt: Att de ska förkunna om Jesus Kristus och vad han har gjort.

I evangelierna är det därför inte en historieskrivning i allmänhet som vi möter eller en roman eller en legendberättelse, utan evangelisterna har upptecknat vad som blivit dem givet, vad som berättats, vad de som var med Jesus har berättat, och vad den Helige Ande uppenbarat för dem. Det var ju detta som erinrades om och frambars vid varje

gudstjänst i den allra första kyrkan hos apostlarna.

Det var Jesu ord och gärningar som stod i centrum. Men budskapet stannade inte hos dessa första kristna. Utan mycket snart blev det viktigt att skriva ned och nedteckna allt det som hade hänt i och genom Jesus Kristus. Så kunde detta spridas utöver den krets som hade varit med Jesus och sett hans under och hört hans ord. Det låg i själva missionsbefallningen att sprida det goda budskapet till hela skapelsen. Vi hör också av Jesus själv att den helige Ande ska lära apostlarna allt och leda dem fram till hela sanningen. Anden som ger dem insikt är också den som leder dem fram till att nedteckna den.

Och ser vi evangelierna som de föreligger, då kan vi strax lägga märke till att de samt och synnerligt inte har karaktären av att vara nedtecknade hundra år efter de händelser de skildrar. Hade det varit så hade det sannolikt varit en mängd förklaringar inskjutna i texten. I stället visar evangelierna en mycket unik framställning, där händelser följer på varandra, där Jesu ord och hans gärningar hela tiden återges. Inget historieberättande, bara några korta tidsangivelser som t ex Lukas ger, att Augustus var kejsare och Herodes landshövding, men berättelserna har inte mer med av dem än vad som just har beröring med Jesus. Och så är det också med människorna som kom till Jesus. Man berättar vad de säger och vad de frågar, vad Jesus säger till dem och vad han gör. Hela tiden handlar det om Jesus Kristus och hans liv och gärning.

De mest tidsmässigt anknutna delarna är lidandesberättelserna där det anges att detta sker vid judarnas påsk. Här är evangelierna mycket utförliga och ägnar tre kapitel åt Jesus lidande, död och uppståndelse.

Att evangelierna kallas evangelium enligt Matteus, enligt Markus, enligt Lukas, enligt Johannes beror inte på titlar och överskrifter som evangelisterna själva har valt utan för att dessa skrifter innehåller hela budskapet om Jesus Kristus, det goda budskapet, evangelium. Själva ordet kommer av samma ord som ordet ängel som betyder budbärare

med tillägget eu-angelium, det vill säga det goda budskapet.

Hur apostlarna själva predikade ser vi i Apg 10:37ff: *”Ni känner till den förkunnelse som gick ut över hela Judeen med början i Galileen, och som följde på det dop som Johannes förkunnade: hur Gud smorde Jesus från Nasaret med den helige Andes kraft, han som gick omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld, ty Gud var med honom. Vi är vittnen till allt han gjorde både på den judiska landsbygden och i Jerusalem. Honom hängde de upp på trä och dödade. Men Gud uppväckte honom på tredje dagen och lät honom visa sig, inte för allt folket utan för de vittnen som Gud i förväg hade utvalt, för oss som åt och drack tillsammans med honom sedan han uppstått från de döda. Och han befälde oss att predika för folket och vittna om att han är den som Gud har bestämt till domare över levande och döda. Om honom vittnar alla profeter, att var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn”.*

Här hör vi en sammanfattning av evangelium att människor får syndernas förlåtelse genom Jesus Kristus.

...för att ni ska tro att Jesus är Messias

Ordet har blivit uppskrivet, nedtecknat och är ett budskap till oss, ett ord som har avsikt riktad till oss var och en och som bygger på vad Gud som vet allt, vet och känner om oss. Han ger oss ordet för att vi ska tro. Tro är emellertid inte något vi människor själva kan ta oss eller besluta oss för. Vår natur alltsedan syndafallet är inriktad på synden, och vårt förnuft är alltsedan dess fördunklat. Vi kan inte ens med vårt förnuft inse evangelium och ta det till oss. Hur kan vi då komma till tro?

Tron är inte bara att hålla Guds ord för sant, det är också att förtrösta på evangelium. Hur kommer vi till det? Det är samma fråga som vi inledningsvis ställde: Hur får vi det goda livet?

För allt detta, tro och det goda livet är inte vårt. Men det är en gåva. Vi får det. Gud ger det. Jesus skänker det.

Evangelium är i sig inte ett verkningslöst ord utan det utför och verkar det som det utsäger. *”Evangelium är Guds kraft till frälsning för var och en som tror”* säger aposteln i Rom 1:16.

Det vi inte kan göra själva och ta oss, det verkar alltså Gud själv genom sitt ord.

Det är genom att höra ordet som tro uppstår. Ja, just detta att ta till sig budskapet är att tro. Det är då viktigt att inse att Gud talar sitt ord till oss var och en. Han har låtit det bli nedskrivet för att det ska predikas, och låter det bli predikat för att det ska nå våra öron så att vi får höra det och få ta det till oss. *”Tron kommer av det hörda, det vill säga förkunnelsen och förkunnelsen kommer av Guds ord”*, säger aposteln Rom 10:17.

När Jesus befälde sina lärjungar att predika ordet, så gav han dem också makten att förlåta synder, precis som han själv hade gjort. *”Ta emot den Helige Ande. Om ni förlåter någon hans synder så är de förlättna, om ni binder någon i hans synder, så är han bunden i dem”* (Joh 20:22ff).

När vi hör avlösningen, det vill säga syndaförlåtelsen genom Jesus Kristus och hör att den sägs till oss, då ska vi förstå att det är Gud som säger det och ger förlåtelsen genom Ordets tjänare. Och förlåtelsens ord är det som skapar tro. Och med tron förstår jag att det är Gud som genom Jesus Kristus givit förlåtelse och nåd till mig.

...för att ni genom tron ska ha liv i hans namn

Här kommer vi till det mest märkliga. Vi ska ha liv, det eviga livet genom tron på Jesus, som ordet ger oss. Ja med gåvan av syndernas förlåtelse får vi uppståndelse och evigt liv.

Jesus själv säger: ”Jag är Livets bröd”. Det är ett nytt liv som ges oss redan här i jordelivet. Ja, jordelivet blir förändrat genom tron på Jesus. Då lever man inte längre som människor lever i världen utan mål och mening, utan man lever genom Jesus och har en mening och ett mål efter detta jordelivet, att uppstå till det eviga livet hos Gud.

”Och detta är vittnesbördet: Gud har skänkt oss evigt liv, och det livet är i hans Son. Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet” (1 Joh 5: 11f)

Gunnar Edwardsson

Guds løfter- årsmøtet ELBK 2016

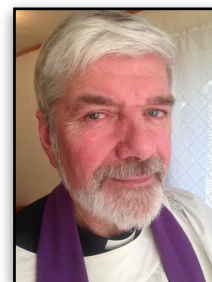
**«Guds løfter - Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.»
Matt 24,35**

Vårt hovedtema denne årskonferansen har vært: «Jesus Kristus är den samme i går och i dag och i evighet. Hebr 13: 8» At Jesus Kristus er den samme i går og i dag og til evig tid betyr at hans ord er de samme i dag, som i går, som til evig tid. Jesu person og Jesu ord er samme sak. «I begynnelsen var Ordet. Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud.» Joh. 1,1

Ordet eksisterte før det var noen begynnelse. Det har alltid vært der og er evig. Det ord som skapte verden var Guds person. Ordet består så lenge Gud består. *«Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.»* Dette ordet ble menneske (Joh. 1,14). Guds Sønn ble menneske. Og gjennom Jesus Kristus lærte vi Guds herlighet å kjenne. En herlighet som er full av nåde og sannhet. Jesus bekrefter at Guds ord skal bestå: *«Sannelig, jeg sier dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste prikk i loven forgå - før alt er skjedd.»* Matt 5,18. Sannelig er det samme som «amen». Det står fast og er helt sikkert og sant. Guds ord skal aldri forgå. Dette er ikke en ny kunnskap som bringes inn i NT. GT har akkurat det samme perspektivet på Bibelens ord: *«Gresset tørker bort, blomsten visner, men ordet fra vår Gud står fast for evig.»* Jes 40,8 «*I evighet, Herre, står ditt ord fast i himmelen.*» Salme 119,89

«Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.» Det er Jesus som her i Matteusevangeliet taler om de tider som skal komme. Det er dystre spådommer. Det er konkrete, historiske tegn som varsler endetiden. *«Sannelig, jeg sier dere: Her skal det ikke bli stein tilbake på stein, alt skal rives ned.»* Tempelet skal ødelegges. At noe slikt skulle skje var helt usannsynlig. Tempelet var landets stolthet, og dette landet hadde nå fred. En levde i den såkalte «pax Romana» som romerne hadde

påtvunget en stor del av verden. At romerne selv skulle ødelegge tempelet og byen var helt usannsynlig. Men vi vet at dette skjedde i år 70. Det gikk bare 40 år, før Jesu ord gikk i oppfyllelse. Så fortsetter han videre og sier noe om trengselstidene som kommer. Han tar opp tegn i tiden som varsler at verdens ende er nær, og at han skal komme igjen: *«det skal gå rykter om krig... det skal være hungersnød og jordskjelv mange steder ... Da skal de utlevere dere til forfølgelse og slå dere i hjel; ja, dere skal bates av alle folkeslag for mitt navns skyld. Da skal mange falle fra, og de skal angi hverandre og hate hverandre. Mange falske profeter skal stå fram og føre mange vill. Og fordi lovløsheten tar overhånd, skal kjærligheten bli kald hos de fleste.»* Matt 24,6ff. Hver eneste dag er det i nyhetene reportasjer om terror og krig. Hver eneste dag rapporteres det om fortvilte flyktninger som med alle midler prøver å berge livet. Vi hører om kirker som brennes og forfølgelser av kristne. Men det er også andre farer. Hatet mot Guds ord, forfølgelse av de som bekjenner Guds ord og falske profeter som forfalsker Guds ord. Lovløsheten tar overhånd, og kjærligheten blir kald. Når kristne ledere står opp og forneker at Gud innstiftet ekteskapet mellom mann og kvinne for så å argumentere et det er rett og riktig med å velsigne likekjønnet ekteskap, må vi forstå at enden er nær. Sannheten gjøres om til løgn. Lovløsheten får innpass, lev som du vil og lyster. Egoismen med drifter og begjær bestemmer til en hver tid hva som er rett og sant. Dette begrunner en med «for kjærlighetens skyld.» Men dette er ikke Bibelens kjærlighetsbegrep. Skriftens forståelse av kjærlighet handler ikke om å tilfredsstille seg selv. *«Kjærligheten er tålmodig, kjærligheten er velvillig, den misunner ikke, skryter ikke, er ikke hovmodig. Kjærligheten krenker ikke, søker ikke sitt eget, er ikke oppfarende og glemmer ikke på det onde. Den gleder seg ikke over urett, men har sin glede i sannheten. Kjærligheten utholder alt, tror alt, håper alt, tåler alt.»* 1 Kor 13,4-7 Kjærligheten har sin begrunnelse og sin kilde i Kristus som elsket oss først. Du må som bekjennende kristen være forberedt på at i de siste tider vil det bli krevende å holde fast ved

bekjennelsen. Men Jesus er med oss: «*Men den som holder ut til enden, skal bli frelst.*» Han har lovet å være med alle dager inntil verdens ende. Og ikke minst: «*Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.*» Jesus skildrer videre i Matt 24 de siste og store trengselstider: «*Før falske messiaser og falske profeter skal stå fram og gjøre store tegn og under, for om mulig å føre selv de utvalgte vill.*» Matt 24,24. I den siste tiden skal det komme mange med lærer som klør menneskene i øret. De skal vende seg hit og dit og løpe etter det som til enhver tid kjennes best. Vi skal stadig være oppmerksomme på tidens tegn. For han kommer igjen like plutselig som et lyn blinker fra øst til vest. Men selv om vi ikke vet dagen eller timen så vet vi en ting: Hans ord består. Hans løfter holder. Han svikter ikke.

Midt oppe i dette så står vi her som luthersk kirke. Vi bor spredt og er ikke mange, men vi har et stort framtidshåp i en stor skare barn og unge. Vi har våre bekymringer. Vi mangler prester som regelmessig kan forvalte ord og sakrament til våre medlemmer, særlig når den store barneskaren blir konfirmanter om 10-15 år. Det viktigste av alt er at vi kan holde gudstjenester og feire Herrens Hellige nattverd. Det er Guds ord som skaper troen. Det er bare Guds ord som holder troen vedlike. Den Hellige Ånd arbeider gjennom ordet og sakramentene for å bevare deg for det evige livet. Midt oppe i alle faresignaler og dystre spådommer, så har vi noe å holde fast i: «*Salige er de som hører Guds ord og tar vare på det.*» Luk 11,28. Det å høre Guds ord og ta vare på det, gjør deg salig. Da kan troen leve og blomstre og Den Hellige Ånd kan få bevare deg fra all fare. Guds ord er mer enn tørre bokstaver på et papir. Jesus sier at «*De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv.*» Joh 6,6. Skal et menneske bli Guds barn, skjer det ved Guds ord, skaperordet. Det er evangeliet som er en Guds kraft til frelse. Paulus sier i Rom 10,17: «*Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord.*». Ser du hvor viktig Guds ord er for deg selv og for vår kirke? Det er vårt eksistensgrunnlag. Om Guds ord forfalskes, mister det sin kraft og er ikke lenger Guds ord. Da er det ikke et ord med ånd og liv som kan bevare oss. Jesus er troens opphavsmann og fullender, sier Hebreerbrevet. Det betyr at evangeliet om Jesus Kristus er det sentrale i vår gudstjeneste og kirke. Den Hellige Ånds fremste oppgave er å gjøre Kristus stor for oss og forherlige Kristus. Skal vi fortsatt eksistere som en sann og troverdig kirke så må vi ha klart for oss: Uansett hva som skjer i verden rundt oss. Uansett hvor få vi er som samles til gudstjeneste

om søndagen. Uansett hvor vanskelig alt synes så må vi holde fast på det Gud har sagt at «*mine ord skal aldri forgå.*»

Vi er en luthersk bekjennelseskirke. Det betyr at vi hevder at den lutherske bekjennelsen slik vi har den i Konkordieboken, gir uttrykk for hva Bibelen lærer. Vi tror, lærer og bekjenner at Guds ord er rent, ufeilbarlig og uforanderlig. Enhver som bekjenner seg til Guds ord og som tror at Jesus Kristus er Herren, er velkommen til å dele vårt fellesskap i Den evangeliske lutherske Bekjennelseskirke. Når vi sammen kneler ved nattverdbordet så bekjenner vi at vi har en felles tro, lære og bekjennelse. Slik var det også hos de første kristne. «*De holdt seg trofast til apostlenes lære og fellesskapet, til brødsbrytelsen og bønnene.*» Apg 2,42.

At vi holder Guds ord høyt, er vår kirkes varemerke. Et annet viktig trekk er at vi er tydelig på rettferdiggjørelsen ved tro alene. Hos oss skal det skilles klart mellom lov og evangelium. Alt vårt eget er lagt under synd. Vi kan bare bli frelst gjennom Jesus Kristus og hans verk for oss. Gud kaller oss med evangeliet og åpenbarer for oss hva vi allerede har i Kristus. Han var det Guds Lam som for 2000 år siden bar mine synder opp på korsets tre. Han vant for meg en evig rettferdighet gjennom sin oppstandelse. Han seiret over synden, døden og Satan. Ved troen eier jeg alt dette av bare nåde. Når vi sier vi er en gudstjenestefeirende kirke, så er det fordi det er så viktig at ord og sakrament går hånd i hånd. Det er for oss livets kilde med åndelig mat og drikke.

Vi er en konfesjonell, liturgisk, luthersk kirke. Vår Augsburgske bekjennelse artikkel 7 sier at kirkens kjennetegn er: «*forsamlingen av de hellige, der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltet rett.*» I en luthersk kirke finner du en prest som er innsatt i prekenembetet til å forvalte ordet og sakramentene. Presten tar imot din syndsbekjennelse og avløser deg på Kristi vegne ved å gi deg tilgivelse for alle dine synder i skriftemålet. I en luthersk kirke finner du en prekestol der ordet leses, forkynnes og undervises. I en luthersk kirke finner du en døpefont med vann som blandet med Guds ord fører små barn i dåpen til et nytt liv i troen på Kristus. I en luthersk kirke finner du et alter der det er en kalk med vin og et fat med brød som gjennom Guds ord velsignes slik at det blir et sakrament, der Jesu legeme og blod gis hver enkelt til syndenes forlatelse. En slik kirke er Den evangelisk lutherske bekjennelseskirke. Her er prekenembete synlig. Her er sakramentene til stede og i bruk. Her er ordet sentralt, det leses og forkynnes. Et annet synlig trekk er vår lutherske

liturgi. Gudstjenesten er satt sammen til et hele der Ordet forkynnes og der sakramentene er i bruk. Liturgien med sine tekster, bønner, salmer fletter sammen skriftemålet, ordets preken og alterets sakrament til en enhet. Den bekjenner for alle og enhver ikke bare det vi bekjenner med munnen, men den viser oss hva vi bekjenner i handling og praksis. Her ser du hva vi bekjenner om realpresensen i nattverden. Her kommer det tydelig fram at dette er et sakrament til syndenes forlatelse og et uttrykk for fellesskap om en tro, en lære og en bekjennelse. Tekstene som leses og salmene som synges spiller sammen i en enhet. Her får du ikke bare høre evangeliet en gang, men mange ganger. Her får du lovsynge og prise Gud for all hans godhet.

Neste år feirer vi 25 år med fellesskap med LFS og LFU. Det har vært til stor glede og velsignelse for oss. Her er mange unge familier som har fått en ektemake å dele livet med. Vi høster av denne velsignelsen når vi ser den store barneflokk som vi omgir oss med. Samtidig gir det oss en påminnelse om at dette potensialet snart er brukt opp. Skal de unge som vokser opp finne sine ektemaker må de kanskje gå ut av kirken og finne de andre steder. Dette vet vi mye om og om hvor vanskelig det kan være. I år er det 10 år siden vi besluttet fellesskap med Den danske frikirke. Et fellesskap vi i praksis ikke fullt ut kom i gang med av flere vanskelige årsaker. Neste år er det 30 år siden vi brøt fellesskapet med LBK. En kirke vi hadde en felles bekjennelse og lære med i 17 år da vi sammen bygget opp vår identitet som et ungt luthersk alternativ. Det var denne kirke som fikk oss i Norge til å gå ut av statskirken og inn i LBK. Vi hadde mange dyktige teologer og prester. Så skjedde det fatale i 1987. Vi delte oss og gikk hver vår vei. Jeg kan tenke meg at vår onde fiende gned seg i hendene over sin seier. Han er livredd sterke fellesskap. Han vil jage saueflokk slik at han får tak i det enkelte dyr. Og han har vært aktiv i alle disse 30 årene. Han nøyer seg ikke bare med en seier. Men Gud være takk, Jesus har seiret, men husk at den onde raser fordi han vet han har liten tid igjen.

Hva med framtiden? Har vi ikke bra som vi har det? Skal vår kirke eksistere inn i framtiden må vi ha flere ressurser i form av prester. En tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene krever en prest. Vi skal be Høstens Herre drive arbeidere ut. Her har vi alle et ansvar. Et hvert barn som fødes og døpes inn i vår kirke må få oss til å tenke 15 år fram i tid. Da har vi ikke mange aktive prester igjen. En løsning er at kirker slår seg sammen i et

fellesskap og løser dette i et samarbeid. Her finnes det muligheter i Norden. At Gud har en løsning er jeg ikke i tvil om. Vi skal be. Gud kan sende oss menn til prestetjeneste uten at vi ser hvor de kan komme fra. Våre unge som vokser opp, ønsker å finne en troende ektemake og danne familier. Dette krever et visst medlemsgrunnlag. Vår kirke fått erfare hva som skjer når en går utenom kirken for å finne seg en livsledsager. De fleste tilfeller har endt med at en har gått ut av kirken. Vi trenger alle fellesskap med andre kristne. Det er en stor påkjenning å være alene og i tillegg ikke å ha en gudstjeneste å gå til. Det er Guds vilje at vi skal finne sammen i en felles tro og bekjennelse. Derfor er det en forpliktelse for oss å streve etter å finne sammen med de som har den rette og sanne tro og bekjennelse.

Om vi ser etter en konfesjonell, liturgisk, luthersk kirke så er det ikke mange alternativer i Norden. LBK er av vår nærmeste slekt. Vi kan ikke slutte med å ha samtaler. Vi må holde kontakten ved like. Vi må be Gud om å gripe inn slik at hans vilje må skje. Ja, vi ser annerledes på viktige sider av Guds ord. Spørsmålet er om det å se annerledes på en sak og uttrykke seg på en annen måte, er til hinder for et kirkefellesskap. Det er det vi må samtale om i full fortrolighet. Konkordiakirken har vi i det siste hatt kontakt med gjennom LFS, det er også en konfesjonell, liturgisk og luthersk kirke. Spørsmålet her er også om det vi ser forskjellig på er kirkeskillende eller om vi kan leve med det innenfor et fellesskap. Misjonsprovinsen har vi også hatt kontakt med. Et tydelig skille mellom oss er synet på hvem som kan få komme til nattverd. Går vi til de norske lutherske kirker som Den lutherske kirke i Norge (Messiaskirken) – DELK (Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn) og DELSIN (Det evangelisk-lutherske stift i Norge), så praktiserer de et åpent nattverdbord. Du trenger ikke være medlem for å komme til alterets sakrament. Jeg tror at dette er det viktig å ha samtaler om, for alle er små stridende, lutherske kirker som trenger hverandre. Vi kan ikke slutte å streve etter å støtte hverandre og holde kontakt. Vi står hverandre nær i flere viktige bekjennelsesspørsmål.

Hvorfor ble vi en bekjennelseskirke? Det var for å få en kirke der Guds ord ble forkynt rent og som hadde en klar bekjennelse. Hvorfor er jeg med i en slik bekjennelseskirke? Jo, fordi jeg vil til himmelen. For å holde ut på denne veien mot dette målet trenger jeg en evangelisk luthersk bekjennelseskirke som gir meg tilgang på det rene Guds ord og den rette forvaltning av nådemidlene slik at den Hellige Ånd kan få styrke min tro og bevare meg som kristen.

Asbjørn Hjorthaug

Den evangelisk lutherske bekjennelseskirke

Årskonferansen 2016

Missionsgården Strandhem i Örskelljunga var igjen stedet der vi siste helg i juli 2016 var samlet til årskonferanse.

Godt over 100

voksne og barn i alle aldrer var samlet under temaet: «Jesus Kristus är densamme igår och idag och i evighet.» Hebr 13, 8.

Vi lever i en tid da flere og flere setter spørsmål ved om Bibelen er en bok vi kan sette vår lit til. Det er mange store kirkesamfunn som hevder at vi ikke er forpliktet på Guds ord slik det står. Det må omtolkes og omskrives. Problemet er at da er risikoen stor for at det ikke lenger er Guds levende ord. Bibeltimene og foredragene hadde som mål å vise at Jesus Kristus virkelig er den samme i går og i dag og i evighet. Innledningen til årsmøtet ble holdt av formannen Asbjørn Hjørthaug under temaet: «Guds løfter - Himmell og jord skal forgå, men mine ord skal aldri forgå.»

Dette for å understreke at Gud er tidløs og evig og hans ord gjelder til alle tider. Vår kirke er en kirke som vil la seg undervise og forplikte av Guds ord. Vår kirke er en kirke for de som trenger ord og sakrament for å komme til tro og for å opprettholde en sann tro gjennom livet. Åke Malander talte om «**Den kristna gemenskapen - på apostlarnas tid och idag.**» Apg. 2: 42-47. De første kristne holdt trofast sammen om læren, fellesskapet, brødsbrytelsen og bønnene. Her har vi vårt forbilde på vår gudstjeneste. Det er et evangelisk luthersk felleskap der vi feirer høymesse sammen i en tro, lære og bekjennelse. **Sendebrevene i Johannes Åpenbaring** er til å kjenne seg igjen i. Lars Borgström tok oss med til menigheten i Efesus. De som var så aktive og dyktige på alle måter, men hadde mistet sin første kjærlighet. Jesus Kristus var ikke lenger det sentrale og viktige i menighetens arbeid. Vi må erkjenne at dette beskriver det kirkelige landskap vi lever i dag svært godt. Ingemar Andersson tok oss med til menigheten i Filadelfia. En menighet med få ressurser og lite krefter. Det er som vi ser inn i en forsamling tilhørende ELBK. Men Jesus gir gode tilbakemeldinger. De har holdt fast ved hans ord og

ikke fornektet hans navn. Derfor vil han bevare menigheten gjennom alle trengsler fram til enden. Asbjørn Hjørthaug hadde temaet om **skriftens syn på ekteskapet og homofili**. Dette et aktuelt tema for vår tid som dukker opp i alle aviser og media. Utfordringen er at her avsløres den falske lære om skriften så totalt. Her gjøres sannheten om til løgn, skriften omskrives slik at den kan tilpasses vår tids ideologi der mennesket selv står i sentrum og dyrker seg selv. Guds ord er ikke ufeilbarlig og sant, det må omtolkes og omskrives inn i en hver tidsalder. Men vi hevder at Jesus er i går og i dag og til evig tid den samme. Mats Eskhult viste oss hvordan de **villfarelser og falske lærere som eksisterte på Jesu tid og i tiden etter i Oldkirken**, var gjenkjennelig også for vår tid. Åke Malander tok oss med til **Amos bok**, profeten som refser folket for deres overdådige og utsvevende liv på bekostning av de fattige og i ulydighet mot Gud. I sannhet kan vi si ut fra de foredragene vi fikk høre at det er intet nytt under solen. For en kristen gjelder det at Guds ord består og er gyldig og sant til enhver tid.

Et nytt innslag denne gangen var et videoforedrag av Timo Laato om hvorvidt **Luthers oppgjør med den katolske kirke** er like aktuelt for oss i dag.

Vi fikk oppleve rikdommen med å ha mange barn rundt oss. De hadde også sine egne bibeltimer, og de hadde satt av tid til sangøvelser. Et stort barnekor stemte i lovsangen for vår Gud på festgudstjenesten søndagen.

Årskonferansens årsmøte.

Etter innledningen som er nevnt ovenfor, ble det sedvanlige årsmøte saker. Både årsmelding og regnskap ble godkjent. Styret for det kommende året er Asbjørn Hjørthaug (formann), Åke Malander (varaformann), Jan-Eric Andersson (kasserer), Kjell Rydh (vara sekr), Nils Svensson (styremedlem), Gunnar Hjørthaug (varamedlem) og Domenico Simonelli (varamedlem). Vi takker Gud som nok engang har samlet oss rundt ord og sakrament i et varmt og godt fellesskap. Takk også til alle de som bidro for å få alt til å bli det det ble. Ikke minst takk til Strandhem som åpnet dørene for oss og ga oss mat og husrom av beste kvalitet og service.

Asbjørn Hjørthaug

Se videoopptak av foredrag: <http://elbk.org/>